

BIS-VISIENOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Voorliggende nota beoogt de goedkeuring van het (ontwerp) Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030, dat later aan de Europese Commissie zal worden genotificeerd als onderdeel van het (ontwerp) Belgische nationale Energie- en Klimaatplan 2021-2030. Op basis van dit nationale plan zal de Europese Commissie lidstaatspecifieke aanbevelingen geven, waarna uiterlijk op 30 juni 2024 een finaal nationaal plan moet worden ingediend.

- Een verstrenging van de **CO₂-emissienormen voor auto's en bestelwagens**.
- Via de **herziening van de richtlijnen energie-efficiëntie en hernieuwbare energie** worden de Europese ambities inzake energiebesparing en de uitrol van hernieuwbare energiebronnen verhoogd. Omdat het politiek akkoord tussen het Europees parlement en de Europese Raad over herziening van de richtlijn energie-efficiëntie pas op 10 maart gesloten werd, en het akkoord over de herziening van de richtlijn hernieuwbare energie pas op 30 maart, zijn de nieuwe bepalingen uit deze richtlijnen nog niet meegenomen in dit ontwerpplan. Deze zullen worden meegenomen in de definitieve actualisatie van het VEKP in 2024.

In de Europese verordening inzake de ‘Governance van de energie-unie en van Klimaatactie’ (EU 2018/1999) zijn bepalingen opgenomen over de opmaak van de nationale energie- en klimaatplannen. Eind 2019 heeft België, in navolging van artikel 4 van deze Verordening een Nationaal Energie- en Klimaatplan voor de periode 2021-2030 ingediend. Eerder keurde de Vlaamse Regering op 9 december 2019 een Vlaams Energie- en Klimaatplan voor de periode 2021-2030 goed.

In de Visienota afsprakenkader inzake het Vlaams Energie- en Klimaatplan die op 17 december 2021 goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering, werd bevestigd dat het Vlaams Energie- en Klimaatplan geactualiseerd zou worden.

- Elke entiteit is verantwoordelijk voor de opmaak van zijn eigen plan.
- De plannen van de verschillende entiteiten (het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en de federale overheid, worden tegen 30 juni gecompileerd tot een Belgisch nationaal Energie- en Klimaatplan.
- Elke entiteit staat zelf in voor de consultatie van stakeholders, adviesraden en het brede publiek voor zijn eigen plan.
- Voor de consultatie van de buurlanden en regionale partners wordt op Belgisch niveau samengewerkt.

- Op 5 november 2021 besliste de Vlaamse Regering om een **pakket bijkomende maatregelen** goed te keuren, waardoor de ambitie in het VEKP 2021-2030 wat betreft de reductie van broeikasgasemissies in de niet-ETS sectoren verder opgeschroefd werd tot -40% tegen 2030 ten opzichte van 2005.
- De verschillende procedures en timing van de opeenvolgende stappen van de energie- en klimaatcyclus, en de rol van alle betrokkenen hierin, werd vastgelegd in het **Afsprakenkader VEKP**, dat op 17 december 2021 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering
- Via het **Vlaamse Veerkrachtplan** werden aanzienlijke bijkomende middelen (ca. 1,6 miljard euro) vrijgemaakt om onze economie en samenleving deze legislatuur duurzamer en veerkrachtiger te maken.

- In het verlengde van het REPowerEU-plan van de Europese Commissie om de EU versneld onafhankelijk te maken van (Russische) fossiele brandstoffen, nam Vlaanderen ook maatregelen om de energiecrisis 2021-2022 aan te pakken.

- Er wordt een minimale EPC-norm ingevoerd voor residentiële en niet-residentiële gebouwen, die geleidelijk verstrengt. Voor open en halfopen woningen gaat het om mijlpalen in 2030 (label E), 2035 (label D) en 2040 (label C). Voor appartementen en gesloten bebouwing zijn er mijlpalen voorzien in 2030 (label D) en 2035 (label C).

- Voor stedenbouwkundige aanvragen vanaf 1 januari 2025 zullen bij ingrijpende energetische renovaties minimale installatierendementen worden opgelegd aan centrale verwarmingsinstallaties. Die minimale eis zal zodanig worden ingesteld dat minstens een warmtepomp moet worden geplaatst.

- Enkele fossiele subsidies zullen worden afgebouwd. Zo zal de aardgascondensatiepremie stopgezet worden voor nieuw geplaatste aardgascondensatieketels

- De verhoogde premies voor (hybride) warmtepompen zullen verlengd worden voor aanvragen tot eind 2025.

- Uitbreiding wegennet kilometerheffing voor vrachtwagens op hoofdwegen en havengebieden

- Er wordt een vrijstelling ingevoerd voor de kilometerheffing voor zero-emissie vrachtvervoer. Het gaat om een tijdelijke vrijstelling die afbouwt met de tijd vanaf het begrotingsjaar 2024.

2. INHOUD

De ontwerp actualisatie van het Vlaams Energie-en Klimaatplan 2021-2030 is opgesteld conform de minimale vereisten in de Governanceverordening. Het omvat doelstellingen en streefcijfers op vlak van reductie van broeikasgassen in de verschillende sectoren, verhoging van de energie-efficiëntie en het aandeel hernieuwbare energie. Het plan bevat tal van concrete maatregelen binnen verschillende sectoren om deze doelstellingen en streefcijfers te realiseren. Daarnaast omvat het plan maatregelen omtrent de dimensies energiezekerheid en interne energiemarkt, energiearmoede, onderzoek, innovatie en concurrentievermogen.

Het voorliggende Vlaams Energie- en Klimaatplan is opgedeeld in acht hoofdstukken:

- I. Inleiding, beleidskader en proces
- II. Decarbonisatie: broeikasgasemissies en verwijderingen
- III. Decarbonisatie: hernieuwbare energie
- IV. Energie-efficiëntie
- V. Energiezekerheid en interne energiemarkt
- VI. Energiearmoede
- VII. Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen
- VIII. Impactanalyse

A. ESR-DOELSTELLING

Vlaanderen streeft de doelstelling na om tegen 2030 zijn broeikasgasemissies in de niet-ETS sectoren te reduceren met 40% ten opzichte van 2005. Een belangrijke nuance is dat de broeikasgasreductiedoelstelling van 40% geldt ten opzichte van "herrekende" 2005 ESR-emissies van 50,4 Mton, die hoger liggen dan de reële 2005 ESR-emissies van 48,5 Mton.

[illegible]

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist, met dien verstande dat deze beslissing geen enkel financieel of budgettair engagement inhoudt:

1. Haar definitieve goedkeuring te hechten aan de ontwerp actualisering van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 en te bezorgen aan het Vlaams Parlement;
2. De Vlaamse minister bevoegd voor omgeving en energie te gelasten over voornoemd ontwerp plan vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de SERV, Minaraad, SALV, MORA en het Opvolgpanel VEKP;
3. De Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving en energie, te gelasten het ontwerp geactualiseerd Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 te bezorgen aan de Nationale Klimaatcommissie en ENOVER.

De Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Jo BROUNS

De Vlaamse minister voor Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

////////////////////////////////////

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia PEETERS

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding

Benjamin DALLE

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMİR

////////////////////////////////////